

by Türk P&I Sigorta A.Ş.

UKRAYNA'DA SON DURUM

Bölgedeki temsilcimiz CIS Pandi, 2024 yılı boyunca Ukrayna limanlarındaki durumu ve savaşın etkilerinin bölgedeki ticareti nasıl etkilediğini özetleyen bir bülten yayınladı. Yayımlanan bülten, bölgede ticari faaliyetlerini sürdüren gemiler için önemli tavsiyeler ve uygulanan kurallara yönelik bilgilendirmeler de içeriyor. (Syf.2)

YATLAR İÇİN PROFESYONEL MARİNALARIN ÖNEMİ

Marinalar, küçük tekneler ve yatlar için barınma, bakım ve onarım hizmetleri sunan özel deniz alanlarıdır. Türkiye'de hızla gelişen marinacılık sektörü, deniz turizmi ve yerel ekonomik kalkınmaya büyük katkı sağlamaktadır. Marinalar, sundukları çeşitli hizmetlerle tekne sahiplerine güvenli ve konforlu bir ortam sunarken, sigorta şirketleri için de önemli risk kabul kriterleri oluşturmaktadır. Bu yazıda, marinaların sunduğu olanaklar ve yat sigortalarının önemi detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. (Syf. 3)

UKRAYNA'DA SON DURUM

Ukrayna temsilcimiz CIS Pandi bölgedeki güncel durum ve savaş başlangıcından itibaren yaşanan olaylar ile ilgili bir bülten yayınladı. Kendilerinin Odesa, Chornomorsk, Pivdennyi limanlarını ziyaret eden gemilere yönelik tavsiyeleri ve kurallara dair bilgilendirmeleri aşağıdaki gibidir.

- Hava saldırısı alarmı süresince tüm yük operasyonları durdurulacaktır.
- Odesa bölgesinde 00.00 – 05.00LT saatleri arasında sokağa çıkma yasağı uygulanmaktadır.
- Liman içi seyir 0700 – 1900LT saatleri arasında gerçekleştirilebilmektedir.
- Deniz ticaret koridoru geçişi esnasında AIS kapalı, RADAR'lar aktif durumda olmalıdır.
- Kuzey bekleme alanına varmaya 5 mil kala ve gemi Ukrayna limanında bulunduğu süre boyunca AIS sinyali açık olmalı ve RADAR'lar kapalı olmalıdır.
- Ukrayna'da sıkıyönetim hukuki rejimi süresince, altyapı tesislerinin (deniz limanları dahil) kaydedilmesi amacıyla elektronik iletişim ekipmanları, televizyon, video ve ses cihazları, gözetim kameraları, video kaydı vb. kullanılması yasaktır. Yukarıda belirtilen kısıtlamalara uymak için, Odesa bölgesi limanlarına yanaşan gemilerin kaptanları, gemide bulunan gözetim kameralarını kapatmak zorundadır. Teknik nedenlerden dolayı sistemin kapatılması mümkün değilse, kameraların kayıt almasını fiziksel olarak engellemeleri gerekmektedir (kamera kapakları veya diğer nesnelere kullanarak).
- Ukrayna limanlarına giriş ve çıkış yapan tüm gemiler, gemi acentesi aracılığıyla SE "USPA" Koordinasyon Merkezi ile sürekli iletişim halinde olmalı ve Koordinasyon Merkezi tarafından verilen tüm talimatlara uymalıdır.
- Yüzen mayınlardan kaynaklanan tehlikelerden veya askeri tehdit bölgesinden geçen gemilerin yanlış tanınmasından kaçınmak için, gemi geçişi sırasında belirli bir zaman için mayın durumunu izlemelidir. Savaş bölgesinden geçiş mümkün olan en hızlı şekilde, duraksamadan gerçekleştirilmelidir.
- Ukrayna limanlarında yakıt ikmali mümkündür ve kamyonlarla yapılmaktadır. Kamyonların ortalama kapasitesi 25 tondur. Koruyucu bariyerler, itfaiye katılımı ve güvenlik hizmeti için ayrı ücretler olabilir ve bu ücretler liman acenteleri aracılığıyla faturalandırılır.

YATLAR İÇİN PROFESYONEL MARİNALARIN ÖNEMİ

Marinalar, küçük teknelerin ve yatların barınma, bakım, onarım ve diğer hizmetleri için kullanılan, mendirekle çevrilen veya bir liman içinde ayrılmış deniz alanlarıdır. Bu tesisler, yatçılık ve denizcilik faaliyetlerinin genişlemesine büyük ölçüde yardımcı olurlar. Ayrıca marinalar deniz turizminin ve yerel ekonomik kalkınmanın önemli bir parçasıdır. Tüm dünyada olduğu gibi üç yanı denizlerle çevrili bir yarımada olan Türkiye'de de marinalar sektörü her geçen gün gelişmektedir. Marinalar öncelikle üçüncü şahısların verdiği zararları en aza indirirken tekne sahiplerine farklı pek çok olanak sunmaktadırlar.

Bu olanaklar arasında; Pedestal Su ve Elektrik, İnternet, Katı atık ve atık su toplama ve ayrıştırma, Duş/WC, Tehlikeli Atık Alanı, 24/7/365 Güvenlik, Yakıt İstasyonları, CCTV Ve Kamera İle İzleme, Kartlı Geçiş Sistemi, Kule Marina Trafik, Telsiz ile Haberleşme İmkânı, Market, Yat Acentaları, Broker, Charter gibi hizmetler bulunmaktadır.

Sigorta şirketlerinin tekne ve gemilere teminat sağlama aşamasında kontrol ettikleri pek çok risk kabul kriteri bulunmaktadır. Yat sigortalarında teminat kıstasları arasında teknenin yatma yeri olan marinaların güvenliği son derece önem teşkil etmekte olup profesyonel marina kışlama bir ön kriter olarak kabul edilmektedir. Bu sayede teknenin karşılaşılabileceği güvenlik açıkları, doğal afetlerden kaynaklı hasarlar ve oluşabilecek riskler en aza indirilmek istenmektedir. Eğer bir marina güvenlik açısından zayıfsa (örneğin, denetimsiz alanlar, düşük güvenlik önlemleri veya kötü hava koşullarına karşı yetersizlik gibi), sigorta primi daha yüksek olabilir veya bazı sigorta teminatları sunulmayabilir.

Marinanın konumu, güvenlik önlemleri, bakım hizmetleri ve yönetim anlayışı, sigorta poliçesinin içeriğini belirlemede önemli etkenlerdir. Yat sahiplerinin sigorta kapsamını en iyi şekilde değerlendirebilmesi için marinaların sunduğu imkanları ve düzenlemeleri dikkate almaları gerekmektedir.

Yat sigorta poliçeleri hem gövde hem de üçüncü şahıs sorumluluk teminatına sahip olma özelliği taşırlar ve bu özellikleri sebebi ile yat kışlama alanları olan marinalar gerek çatışma gibi gövde zararları gerekse hırsızlık gibi tehlikeler için güvenlik sağlamaktadırlar. Marinalara olan ziyaretçi giriş çıkışları kontrol altında tutulmakta, gözetim ve güvenlik korunaksız bir limana göre üst seviyede tutulmaktadır. Yat sigortası zorunlu bir sigorta olmamakla birlikte sigortalı teknesini bir marina tutmak isterse, marinaların konaklamaya konu hizmet sözleşmesini imzalamadan önce tekne poliçesi ön şartı olabilmektedir. Bu gözle bakıldığında yat poliçeleri kullanıcılar için vazgeçilmez olmaktadır.

YAT SAHİPLERİ İÇİN KAPSAMLI EMNİYET VE RİSK YÖNETİMİ

Her yıl birçok yat kazası, dikkatsizlik, hava koşulları, teknik arızalar veya dış etkenler nedeniyle meydana geliyor. Bu kazalar hem maddi kayıplara hem de ciddi güvenlik risklerine yol açabiliyor. Peki, yat sahipleri en yaygın hasarlarını nasıl önleyebilir?

Sualtı Cisimleri ile Çatma ve Gövde Hasarları

Yat kazalarının en sık rastlanan nedenlerinden biri, fark edilmeyen sualtı cisimleriyle çarpışmadır. Kayalar, mercanlar, batık nesnelere ve yüzen enkazlar, özellikle gece veya düşük görüş koşullarında ciddi hasara neden olabilir.

Alınabilecek Önlemler:

- Rota planlamasını detaylı yaparak elektronik haritalar (ECDIS) ve güncel denizcilik verilerini kullanın.
- Sığ sularda seyrederken ekstra dikkat gösterin ve yerel denizcilerden bilgi alın.
- Bilinmeyen bölgelerde hareket etmeden önce servis botu veya sonar cihazlarıyla keşif yapın.
- Teknenizin gövdesini düzenli olarak kontrol ettirerek gizli çatlakları veya su giriş noktalarını tespit edin.

Fırtına Hasarları ve Deniz Koşullarına Bağlı Riskler

Fırtınalar ve şiddetli rüzgarlar, bağlı olduğunuz marinede veya açık denizde seyir halindeyken büyük risk oluşturabilir. Ayrıca, şiddetli hava koşulları sonrasında denizde yüzen enkaz miktarı artabilir ve seyir güvenliği tehlikeye girebilir.

Alınabilecek Önlemler:

- Hava durumunu düzenli olarak denizcilik meteoroloji raporlarından (NAVTEX, VHF, AIS, GPS sistemleri) takip edin.
- Fırtına öncesinde bağlama halatlarınızı güçlendirin, usturmaçalarınızı bağlayarak teknenizi güvenli hale getirin.
- Teknenizi güvenli bir marinaya almak mümkün değilse, fırtına şamandıraları ve demirleme tekniklerini uygulayın.
- Elektrik sistemlerini ve bataryaları izole ederek olası su temasıyla oluşabilecek kısa devre risklerini önleyin.

Vandallık ve Hırsızlık Riskleri

Marinalarda veya açıkta bırakılan yatlar, hırsızlık veya vandalizm riskine açık olabilir. Özellikle sezon dışı dönemlerde yatınızı güvenli bir şekilde muhafaza etmek büyük önem taşır.

Alınabilecek Önlemler:

- Kamera ve alarm sistemleri ile güvenlik seviyenizi artırın.
- Yakıt, elektronik ekipman ve değerli eşyalarınızı teknede bırakmayın.
- Kış sezonunda yatınızı, 24 saat güvenliği sağlanan marinalara bağlayın.
- Kapaklar ve giriş noktalarının sağlam olduğundan emin olmak için periyodik güvenlik kontrolleri yapın.

Yangın ve Patlama Riskleri

Yanlış kablolama, yakıt sızıntıları veya korozyon nedeniyle yangınlar meydana gelebilir. Yüksek sıcaklıkta çalışan cihazlar veya mutfak kazaları da önemli riskler arasındadır.

Alınabilecek Önlemler:

- Yakıt sistemlerinizi ve gaz tesisatınızı düzenli olarak kontrol ettirin.
- Yangın söndürme sistemlerinizi düzenli olarak test edin ve güncel sertifikalara sahip olduklarından emin olun.
- Yangın kaçış planı oluşturun ve tüm mürettebatı bu konuda eğitin.
- Elektrik kablolarını ve sigorta sistemlerini aşırı yüklemeye karşı kontrol edin.

Diğer Teknelerle Çatışma ve Seyir Emniyeti

Deniz trafiği yoğun bölgelerde çarpışmalar en büyük risklerden biridir. Jet ski, küçük tekneler veya dikkatsiz kaptanlar bu riski artırabilir.

Alınabilecek Önlemler:

- Denizcilik kurallarına uygun seyir yapın ve gemi yollarında dikkatli olun.
- Özellikle dar geçişlerde ve liman girişlerinde hızınızı düşürün.
- VHF telsiz kullanarak çevredeki deniz trafiği ile iletişimde kalın.

Acil Durum Hazırlıkları ve Sigorta Önlemleri

Her yat sahibinin olası bir acil duruma karşı plan yapması ve bu planı mürettebatıyla paylaşması büyük önem taşır. Denizde her an beklenmedik bir durumla karşılaşılabilir.

Alınabilecek Önlemler:

- Can yelekleri, yangın battaniyeleri ve ilk yardım kitleri gibi güvenlik ekipmanlarını eksiksiz bulundurun.
- Yedek navigasyon sistemleri ve telsiz cihazları hazır bulundurun.
- Acil durum tahliye rotalarını belirleyin ve mürettebatla tatbikat yapın.
- Sigorta kapsamınızı gözden geçirerek olası risklere karşı teminatlarınızın yeterli olduğundan emin olun.

GRANDE BRASILE VE GRANDE CONGO GEMILERİNDEKİ YANGINLAR (ŞUBAT 2025)

Şubat 2025'te, İtalyan Grimaldi Lines şirketine ait iki ayrı roll-on/roll-off konteyner gemisinde (ConRo) ciddi yangın olayları meydana geldi. Grande Brasile adlı gemi 18 Şubat'ta Manş Denizi'nde seyrederken alev aldı; sadece birkaç gün sonra Grande Congo gemisinde de Atlas Okyanusu'nda benzer bir yangın yaşandı. Bu olaylarda yangınların çıkış nedeni, gemi içi teknik müdahaleler, yangının yayılım şekli ve söndürme çabaları ile gemilere etkileri dikkat çekici ayrıntılar barındırıyor.

Grande Brasile Gemisindeki Yangın Olayı (18 Şubat 2025)

2000 yapımı, 56.600 GT Grande Brasile, Antwerp'ten Le Havre'a konteyner ve araç yüklü şekilde giderken Dover Boğazı'nda (Ramsgate açıklarında yaklaşık 15 deniz mili mesafede) yardım çağrısı yaptı. Yerel saatle 09.35'te geminin araç güvertelerinden birinde başlayan yangın, gemideki sabit CO2 yangın söndürme sistemleri sayesinde başlangıçta kontrol altına alındı. Ancak öğleden sonra 16.25 sularında gemide ikinci bir yangın tespit edilerek acil durum yeniden kritik hale geldi. Bu durum, ilk yangının tam sönmeden tekrar alevlendiğine ve alevlerin geminin içinde başka bir bölüme sıçramış olabileceğine işaret etti. Nitekim olay sonrası çevrimiçi yayımlanan fotoğraflarda geminin bacası yakınlarındaki üst yapıda yanık izleri ve birkaç güvertede boyanın kabarıp döküldüğü görüldü; buna karşın hasarın geminin belirli bir bölümüyle sınırlı kaldığı anlaşıldı. Gemi işletmecisi Grimaldi'nin Avrupa basınına yaptığı açıklamada, yangına neyin yol açtığına dair bazı ön işaretler tespit ettiklerini ancak soruşturma tamamlanana dek spekülasyon yapmak istemediklerini belirtti. Grande Brasile gemisinin sık sık ikinci el araçlar ve konteynerler taşıdığı (batı Afrika seferi) göz önüne alındığında, yangının yük kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Nitekim Grimaldi filosundaki benzer gemilerde son yıllarda çıkan yangınlar incelendiğinde, 2023'te Newark limanındaki Grande Costa D'Avorio gemisindeki felaketin limanda yüklenen arızalı bir ikinci el araç aküsünden başladığı ortaya çıkmıştır. Bu tür araç ve batarya kaynaklı yangın riskleri, ro-ro gemilerinde önemli bir sorun olarak görülmektedir.

Grande Brasile'den "Mayday" çağrısı alınır alınmaz İngiltere, Fransa, Hollanda ve Belçika yetkilileri koordinasyon halinde geniş çaplı bir kurtarma ve yangınla mücadele operasyonu başlattı. İngiltere Sahil Güvenlik (HM Coastguard) yönetiminde bir sabit kanatlı keşif uçağı ve helikopterler bölgeye sevk edildi; ayrıca RNLI'ya ait iki adet kurtarma botu ile bir Fransız deniz kurtarma gemisi ve Belçika'dan bir helikopter de operasyona dahil oldu. İlk etapta gemi personeli yangına kendi imkanlarıyla müdahale etmeye çalıştı ve gemi içi CO2 sistemini devreye soktu.

Ancak ikinci yangın çıkınca mürettebatın can güvenliği için tahliye kararı alındı. Akşam 22:00 sularında gemideki 28 mürettebat filikalarla gemiden ayrılarak yakındaki bir römorkörün yardımıyla tahliye edildi. Personel, Ramsgate Limanı'nda sağlık ekiplerince karşılandı ve hiçbir yaralanma olmadığı doğrulandı. Yangınla mücadele gemi boşaltıldıktan sonra da devam etti; Hollandalı bir römorkör hizmetleri ve kurtarma şirketine ait bir römorkör akşam saatlerinde yanmakta olan gemiye yedekleme halatı bağlayarak kontrolü sağladı. Diğer destek gemileri soğutma operasyonlarına katılırken Fransız deniz kurtarma gemisi, yanan gemi etrafında hazır bekledi. İtfaiye ekipleri ve kurtarma uzmanları, alevlerin geminin içinde yayılmaması ve kritik bölgelere (örneğin yakıt tankları) sıçramaması için yoğun çaba sarf etti.

Yangınlar sonucunda Grande Brasile gemisinin ana makine gücünü kaybettiği ve manevra kabiliyetinin olmadığı bildirildi. Bu nedenle İngiliz yetkililer, hava şartları elverişli olduğunda gündüz vakti geminin yedekte limana çekilmesine izin verdi. 23 Şubat Pazar günü, dört adet güçlü römorkör yardımıyla kontrol altına alınan gemi Belçika'nın Anvers (Antwerp) Limanı'na çekilerek Euroterminal rıhtımına başarıyla yanaştırıldı. Tahliye edilen mürettebatın tamamı kurtulurken, gemideki yüklerin bir kısmının yangından zarar gördüğü anlaşıldı. Olay sonrası yayınlanan raporlarda, yük teslimatlarının gecikeceği ve önemli miktarda yük kaybı ile hasar yaşanacağı ifade edildi. Grande Brasile halen Britannia P&I Club tarafından sigortalı olup Grimaldi'nin Atlantic Container Line birimi üzerinden Kuzey Avrupa-Batı Afrika hatlarında çalışmaktadır. Yangın sonrası gemide hasar tespit ve inceleme çalışmaları başlatılmış; geminin etkilenen bölümlerinin tamir edilip hizmete dönmesi için detaylı teknik değerlendirmelerin sürdüğü belirtilmişse de gemi tam ziya ilan edilmiştir.

Grande Congo Gemisindeki Yangın Olayı (21 Şubat 2025)

Grande Brasile vakasından sadece üç gün sonra, Grimaldi filosundan Grande Congo adlı 2010 yapımı (47.600 GT) bir başka ConRo gemisinde daha yangın çıktığı haberi geldi. Grande Congo, İspanya'nın Valencia Limanı'ndan yüklediği araç ve konteynerlerle ABD'nin doğu kıyısına doğru seyir halindeyken 21 Şubat günü Atlantik Okyanusu'nda, Bermuda Adası açıklarında, ro-ro güvertelerinden birinde yangın alarmı verdi. Mürettebat derhal yangınla mücadele protokollerini uygulamaya koyarak alevleri büyümeden bastırdı. Yangının kısa sürede kontrol altına alındığı ve gemide ciddi hasar veya yaralanmaya yol açmadığı bildirilmektedir. Gemi, ek bir tahliyeye gerek kalmaksızın seferini sürdürerek 24 Şubat'ta ABD'nin Virginia eyaletindeki Newport News limanına ulaştı ve burada demirledi. Yetkililer gemi limana vardıktan sonra olayı incelemek üzere gemiye çıkmış ve yangının çıkış nedeni ile hasarın boyutlarını belirlemek için çalışmalara başlamıştır. Grande Congo'daki yangının da muhtemelen araç güvertesindeki bir yükten kaynaklandığı düşünülmektedir. Grimaldi şirketi, ikinci yangın olayı hakkında henüz ayrıntılı bir açıklama yapmazken, üst üste meydana gelen bu iki hadisenin ardından filodaki yangın güvenlik önlemlerinin ve yük prosedürlerinin gözden geçirileceği tahmin ediliyor.

Son on gün içinde yaşanan Grande Brasile ve Grande Congo gemi yangınları, ro-ro tipi gemilerde araç ve konteyner kaynaklı yangın risklerinin ciddiyetini bir kez daha ortaya koymuştur. Her iki olayda da mürettebatın can kaybı yaşamaması sevindirici bir gelişme olurken, özellikle Grande Brasile'deki yangın geminin operasyonel kabiliyetini kaybetmesine ve ciddi yük hasarlarına yol açmıştır. Bu tür olaylar, gemi içi otomatik yangın söndürme sistemlerinin (CO2 gazlı sistemler gibi) ve acil durum müdahale planlarının hayati önemini göstermektedir. Aynı zamanda, lityum-iyon bataryalar gibi potansiyel tehlikeler barındıran ikinci el araçlar veya tehlikeli yüklerin taşınması konusunda daha sıkı güvenlik protokolleri ihtiyacını gündeme getirmiştir. Grimaldi Lines, ilgili mercilerle iş birliği içinde kapsamlı bir soruşturma yürüterek bu yangınların sebeplerini ortaya çıkarmaya çalışmakta ve benzer kazaların önlenmesine yönelik tedbirleri değerlendirmektedir. Bu süreçte elde edilecek bulgular, gelecekte gemi güvenliği ve tehlikeli yük yönetimi konularında sektöre önemli dersler sağlayacaktır.

Denizcilik terminolojisinde, "wake", hareket eden bir geminin arkasında bıraktığı suyun izidir. Bu iz, geminin geçtiği yolu gösterir ve gemi geçtikten sonra bir süre devam eder. Bir wake'in büyüklüğü ve yoğunluğu, geminin boyutunu ve hızını gösterebilir.

"In its wake" ifadesi ise, önemli bir olay veya eylemin ardından gelen etkileri veya olayları tanımlamak için kullanılır. Bu ifade, bir geminin arkasında bıraktığı iz gibi, bir olayın ardından gelen değişiklikleri ve etkileri vurgular.